

HISTÒRIA DE LES TEORIES LITERÀRIES

ASSIGNATURA ANUAL 9 CRÈDITS (CODI 28710)

PROFESSORA: NEUS ROTGER

neus.rotger@uab.es 93 5811621

Horari de despatx (B11-228): dimecres de 10 a 12, i a hores
concertades

OBJETIUS

El curs suposa un recorregut per la història del pensament literari i la crítica a Occident, des de la Grècia clàssica fins al positivisme i la crítica impressionista de la segona meitat del segle XIX. L'assignatura combina la presentació de continguts teòrics (sobre etapes, autors i conceptes) amb la pràctica de lectura i comentari dels principals textos (íntegres o fragmentaris) de la crítica literària antiga, medieval i moderna.

PROGRAMA

I. LA POÈTICA DE L'ANTIGUITAT CLÀSSICA

Introducció: literatura i educació. Primeres especulacions. El pensament de Plató sobre la literatura. La *Poètica* d'Aristòtil. Les fonts del sublim. La teoria literària a Roma. Retòrica ciceroniana. Tòpica horaciana. Els *progymnasmata*

II. TEORIES POÈTIQUES MEDIEVALS

El pensament literari en el marc de la cultura medieval. El lloc de la literatura en el sistema educatiu. Aportacions de la Patrística i altres transmissors de la cultura clàssica. Una cultura del comentari: hermenèutica, al·legoria, tipologia. Sobre l'estil. Teoria dels gèneres. Casos concrets: Dante, Petrarca, Boccaccio.

III. LA POÈTICA CLASSICISTA: SEGLES XVI I XVII

Principals línies d'interès. Els comentaris a la *Poètica* d'Aristòtil. Criteris de valor i regles constructives. Gèneres literaris. Polèmiques literàries. Antics i moderns. Perspectives hispàniques.

IV. TEORIES NEOCLÀSSIQUES: SEGLE XVIII

El concepte de gust i la crítica literària: Addison i Johnson. En torn al sublim i la imaginació creadora: Hume i Burke. La literatura i les arts plàstiques: Lessing. El concepte de geni: Diderot. L'emancipació de l'art: Kant.

V. LA POÈTICA ROMÀNTICA

El poeta ingenu i sentimental: Schiller. L'historicisme de Friedrich Schlegel. Els gèneres literaris: Hegel. Senzillesa i subjectivisme: Wordsworth. El principi d'unitat orgànica: Coleridge. Altres veus del romanticisme anglès: Keats i Shelley. El grotesc: Hugo. Crítica romàntica de mitjans de segle: Carlyle, Ruskin.

VI. TENDÈNCIES DE LA CRÍTICA DURANT LA SEGONA MEITAT DEL SEGLE XIX

La crítica professional i el lloc del crític: Sainte-Beuve, Arnold.
Historicisme positivista: Taine, Brunetière, Lanson. Crítica
impressionista: Pater, Lemaître, France. Creadors i crítics: Poe,
Baudelaire, Nietzsche, Wilde, Tolstoi, Proust.

DESENVOLUPAMENT DEL CURS I CRITERIS D' AVALUACIÓ

La qualificació depèn del resultat obtingut als exàmens, que consten d'una part teòrica, destinada a demostrar l'assimilació dels continguts històrics bàsics de l'assignatura, i d'una part pràctica, en què s'hauran d'acreditar el coneixement i la comprensió dels textos comentats. Els materials de lectura obligatòria s'aniran indicant en cada cas i es posaran a disposició dels estudiants amb l'antelació suficient. És obligatòria la presentació d'un treball de curs, les característiques concretes del qual hauran d'acordar-se entre alumne i professor, encara que consistirà sempre en l'aprofundiment d'algun dels punts del programa.

BIBLIOGRAFIA GENERAL

La present llista conté les referències fonamentals per a una panoràmica general sobre la història de les teories literàries des de l'antiguitat fins al 1900. Les bibliografies específiques per a cada tema, corrent o autor es consignaran durant el curs.

- Abrams, M.H. (1953), *El espejo y la lámpara. Teoría romántica y tradición crítica*, Barral Editores, Barcelona, 1975.
- Angenot, M., J. Bessière, D. Fokkema y E. Kushner (dirs.) (1989), *Teoría literaria*, Siglo XXI, Madrid, 1994.
- Asensi, M., *Historia de la teoría de la literatura (desde los inicios hasta el siglo XIX)*, Tirant lo Blanch, Valencia, 1998.
- Blamires, H., *A History of Literary Criticism*, MacMillan, Londres, 1991.
- Bobes, C., et al., *Historia de la teoría literaria. I: La antigüedad grecolatina*, Gredos, Madrid, 1995.
- , et al., *Historia de la teoría literaria. II: Transmisores. Edad Media. Poéticas clasicistas*, Gredos, Madrid, 1998.
- Eagleton, T., *La función de la crítica*, Paidós, Barcelona, 1999.
- Habib, M. A. R., *A History of Literary Criticism. From Plato to the Present*, Blackwell, Oxford, 2007.
- Hall, V., *Breve historia de la crítica literaria*, FCE, México, 1982.
- Marino, A., *The Biography of the 'Idea of Literature'. From Antiquity to the Baroque*, State University of New York Press, Nueva York, 1996.
- Nisbet, H.B., y C. Rawson (eds.), *The Cambridge History of Literary Criticism*, Cambridge University Press, Cambridge, 1989-, 9 vols.
- Pulido Tirado, G., *El pensamiento literario: introducción teórica e histórica*, Universidad de Jaén, Jaén, 1995.
- Richter, D.H. (ed.), *The Critical Tradition. Classic Texts and Contemporary Trends*, Bedford Books, Boston, 1998.
- Rivas Hernández, A., *De la poética a la teoría de la literatura (una introducción)*, Ediciones Universidad de Salamanca, 2005.
- Szondi, P. (1974), *Poética y filosofía de la historia*, Visor, Madrid, 1992.
- Viñas, D., *Historia de la crítica literaria*, Ariel, Barcelona, 2002.
- Wahnón Bensusan, S., *Introducción a la historia de la teorías literarias*, Universidad de Granada, Granada, 1991.

Wellek, R., (1955-1986), *Historia de la crítica moderna (1750-1950)*, Gredos, Madrid, 1959-1988, 6 vols.

---, *Historia literaria. Problemas y conceptos*, Selección de Sergio Beser, Laia, Barcelona, 1983.

Wimsatt, W.K., y C. Brooks, *Literary Criticism. A Short History* (1957), Routledge & Kegan Paul, Londres, 1970.